

til ved egen kraft: De fleste af dem ligger jo ikke på statsbudgettet, og de vil komme i årene 2002, 2003, 2004, og de vil under ingen omstændigheder i størrelse kunne matche den rentegevinst, staten kan opnå i forhold til et nej. Men det er jo ikke noget, der i nævneværdig grad med de tidsprofiler, vi opererer med, kommer til at figurere på det kommende års finanslovsforslag.

Man kan selvfølgelig ikke sammenligne de engangsinvesteringer, der skal foretages, og som har lidt samme karakter som år 2000-investeringerne, som vi havde en hel del af i det forgangne år, med de varige gevinster ved jaet. Vi har indkalkuleret de varige gevinster, og det vil sige, at man altså ikke i anledning af et ja kan komme og sige: Nu er der ekstragevinster. Det siger jeg for en sikkerheds skyld. Men vi har indkalkuleret dem, idet vi har regnet med, at der praktisk talt ikke i en jasiuation vil eksistere et rentespænd til eurozonen længere.

Så var hr. Kim Behnke jo snild. Dér havde han jo blandt de 1.500 sider, Finansministeriet har udgivet de sidste 8 år, fundet en side med nogle forudsætninger i finansredegørelsen i 1996, hvor man under nogle bestemte forudsætninger havde regnet med, at rentespændet alligevel forsvandt. Og dér kunne man bare se: Regeringen modsagde sig selv! Nej, nej, så galt er det ikke, men det er regeringens vurdering med de kendsgerninger, vi har for os nu – i øvrigt sammenfaldende med stort set alle økonomiljøer – at står vi udenfor, er der en renteomkostning i størrelsesordenen 0,5 pct., ikke hele tiden, nogle gange større, nogle gange mindre.

Hvorfor tror vi det, og hvorfor troede vi det ikke i 1996? I 1996 troede vi måske ikke så meget på, at euroeksperimentet var så vellykket, som det nu har været, at der kunne opnås så stor en tilnærmelse, også til de sydeuropæiske økonomier, at tysk økonomi kunne rejse sig så godt, og at man kunne få et renteniveau, der ikke var et gennemsnit af Nord- og Sydeuropa, men var på tysk niveau, helt ned på tysk niveau.

Så dér, hvor man er mere optimistisk, er vel ikke med hensyn til, hvordan det vil ramme det danske renteniveau, men at det samlede europæiske bliver noget lavere. Men forskellen mellem eurozonen og Danmark med Danmark udenfor har vi fået nogle meget konkrete erfaringer for i mellemtiden. Vi har faktisk et helt konjunkturforløb fra 1994 og til nu, og vi har en periode på et par år, hvor vi har haft et for 4 år

siden uforudset tæt tilhørsforhold til eurozonen gennem arrangementet med Den Europæiske Centralbank, og alligevel har vi oplevet et rentespænd.

Så jeg mener, at bevismaterialet for, at det er vilkårene, hober sig op, hvortil man kan føje én ting: Det her er jo alt sammen en blanding af økonomi, politik og psykologi. Hvis den danske befolkning træffer et entydigt valg om, at man vil beholde sig retten til devaluering, og en række af dem, der har agiteret for det, taler direkte for flydende valutakurser, så vil det i sig selv sætte sig på den renteomkostning, det danske samfund skal betale. Det er en ny og en anderledes og en mere belastende kendsgerning, at vi træffer en konkret beslutning om at beholde os en devaluering mulighed på et eller andet tidspunkt.

Det ville jeg af mange grunde beklage, men altså især har jeg nævnt det her til en underbygning af de regnestykker, vi fremlagde i forbindelse med finanslovens forelægning, og som i al enkelhed siger: Skal vi føre fastkurspolitik, er det de flestes vurdering, at det over tid typisk betyder 0,5 pct. mere i rente. Det lyder ikke af ret meget, men lad os regne på, hvad 0,5 pct. er, og det er en løbende årlig udgift, der stiger med sådan ca. 1 mia. kr. om året frem til om 5 år og yderligere derfra til et eller andet niveau. Det er der ikke stor uenighed om, slet ikke mellem os og vismændene, skulle jeg hilse og sige. De er lidt mere dramatiske i deres forudsætninger hos vismændene på det her punkt. Så det er ikke den del af ræsonneringen omkring ja-/nej-situationen og statsfinanserne, man burde kunne lave nogen stor polemik om.

Jeg havde nær sagt, at det, som er usikkert, er, hvad der kommer oveni af usikkerhed, hvornår vi kommer til at møde en situation, som den alle tilstedeværende i denne sal kan huske fra oktober 1997, hvor det at leve med en højere rente i en lidt turbulent valutasituation ikke var nok, og hvor Nationalbanken sådan set motiverede os til – hvad der var besværligt – at gå til det her Folketing og sige: Vi bliver nødt til at tage 5-6 mia. kr. fra danskerne. Så var det ATP-opsparring på det tidspunkt, men instrumentet er underordnet. Sagen er derimod yderst interessant; den er nemlig en hamrende god illustration af, hvad det er for nogle vilkår, det lille land, der ikke har forankret sin valuta definitivt, kan komme ud for på meget ubejlejlige tidspunkter for de politiske beslutningstagere, som godt vil have råderummet til at for-